

Ar. 7.

Fra den frie norske presse.

AV ALT FOR NORGE nr. 22 fra 29.mai 1941

Postcensur.

Med hjemmel i postreglementets § 3 har departementet bestemt at all post bestemt til idrettsforeninger i og utenfor Oslo og som ekspedieres over Oslo, blir å tilbakeholda så statspolitiet kan få kontrollert den. Postkontoret har derfor sendt ut følgende cirkulære:

"Hemmelig

d'herrer budformenn.

All post som direkte er adressert til, eller på annen måte bestemt for idrettsforeninger i Oslo skal leveres til vektsjefen. Det gjelder ikke post som på forsiden er stemplet eller som så det på annen måte fremgår hittører fra: Norges Idrettsforbund eller Departementet for Arbeidstjeneste og idrett. Budene bedes instruert.
Oslo postkontor 7/5 41. Budsjefen.

Uroligheter på østkanten i Oslo. Den 19. mai om kvelden kom det til vellsomme uroligheter på Østkanten i Oslo. Foranledningen til uren var at en hirdmann slo en snåpike - uvist av hvilken grunn. Den lille pil fikk ga hirdmannen en omgang pryl og lot ham derefter gå. Hirdmannen opplyste sine kollegor i Hirden og kom senere masjerende sammen med seks hirdmenn i full mundur. Efter noen nye provokasjoner mot en vunfor lirkaasen som hadde spilt Ja, vi elsker, begynte sammenstøtene i gatene og varte i flere timer. Det var stor utrykning av politi men uten at uren kunde dempes. Efter noen tid var seks hirdmenn slått ut. Den syvende hadde sokt tilflukt på en tont hvor tyskerne for tiden er i gang med øygle arbeide. Ved 2-tiden om natten kom han ut og han blev da også slått ned av den ophissede menneskemasse. Alle 7 måtte føres til lagerværingen. Også en del andre mennesker kom til skade. Så vidt vites ble ingen arrestasjoner foretatt.

Dilemarkaaffären. Direktør Gjessing er som bekjent løslatt, men han er fremdeles suspendert fra sin stilling og den viktige principielle side av saken er ubevit. De kommunale lager i Oslo har sendt en ny skrivels fra de ber om innen 14 dager å bli meddelt om sakens principielle side - ansettelsesmyndigheten og at de rørt faglige egenskaper skal være avgjørende for ansettelsen - blir last på en tilfredsstillende måte. Hvis ikke, anser de sine stillinger i kommunen som helt uholdbare.

Den nye tid setter hjulene igang.

Fra 21. juni er der beordret total stans i 8 uker ved samtlige tekstil og trikotasjefabrikker. 2 av disse ukene betraktes som ferie med lønnen i de øvrige 6 ukene blir arbeiderne ikke lønnet. For konfeksjonsindustrien er det beordret 6 ukers stans, derav 2 uker som ferie med lønn.

Kaare Fostervold. Innen skolen foreligger ett nytt overgrep av samme som Gjessing-affären, idet Kaare Fostervold uten noen saklig begrunnelse er avsatt fra sin stilling som rektor i Ålesund og medlen av undervisningsrådet.

Nye arrestasjoner. Sekretær C. Strøm i Rogaland faglige distriktsorgan blev arrestert for en uke siden. Han var en av de deltagere i fagforeningsdelegasjonen til Tyskland. En annen kjent fagforeningsmann i Stavanger, Gudmund Pedersen, er også arrestert.

Bismarck var innom Bergen før sitt tokt til Grønland. Noe forsiktiget krys og søkte etter det. Men skjebnen innhentet allikevel dette Tysklands støttede partei..

I Bergen hverken ser eller hører man noe til idrett, og intet tyder på noen forandring heri.

De norske tobakkseboldningene syngar på sitt siste vers. Likevel fortsetter de med å ha lastasen tobakk. I de fire første månedene av året

en tyske "Fritids-utstilling" i Samfundshuset har vært elendig besok
og å bøte på dette er ikke bl.a. truffet tiltak til at alle departe-
mentsfunksjonærer skal møte opp midt i sin arbeidstid for å fylle ut.
Vi tar regne med at også dette tiltaket vil bli en meget stor skuffel
i Trondheim som flåtehavn. I Trondheim har de tyske myndigheter i den
iste uken beslaglagt en masse private leiligheter og kontorer. Folk
år et varese på en eller 2 dager. Østenfor Bakke bru er der på kart
rukka ut linje nedenfor Innherredsveien og alt som ligger nedenfor
denne linjen blir revet. Dette skjer i forbindelse med planene for å
tre marinehavn og ubåthverft som skal ligges der og som praktisk talt
i omfatte hale høyregrådet øst for Bakke bru. Alle bedrifter og
bebyggelser som ligg i dette området er fjernet.

Åløgalandsutstillingen i Oslo.

Det var en stor fiasco som ventetlig for et slikt naziforetagende. På al
ulige måter har NS forsøkt å kjope nordlendingene og denne utstillingen
var også et plumbt forsøk på det samme.. Når skal NS lære at skik-
ke nordmenn ikke lærer sig kjope? Besøket på utstillingen var meget
årlig, og først på det prøvde man igjen å kjope folks interesi-
et er rimelig t man vilde utnytte den store matmangelen i Oslo til
ett "kjop". I "Fritt Folk" for 28. mai står følgende annonse:

"Hålogalands-Utstillingens Restaurant serverer idag og framover:

Chateau Briana. Beef m/grennsaker. Svinekoteletter m/surkål.

Wienerknödel Bulgaria. Ryper i flettestus. Dyrestek. Avkokt
laks m/surksalat. Stekt hellefisk. Lutefisk.

ALLA RETTIGHETER."

Det var meget billig, og der blev servert bronnevin både sent og tid-
lig. Det er nesten umulig å si at man bare kunde komme inn i restauran-
ten uten utstillingen. Den vanlige inngang var for anledningen stengt.
I tross for gratis adgang og alle mulige fordelar blev besøket neg-
lig, og for å hjelpe på dette, blev en del offentlige tjenestem-
enn avsted på utstillingen.

Onsdag 11. juni 1941.

Den tysk-kontrollerte pressen slår idag stort opp meddelelsen om at
Churchill i Underhuset har innrømt at hans tidligere uttalelse om
tyskerenes bruk av newzealandske uniformer på Kreta var feilaktig, og
berodde på en beklagelig misforståelse. Men man har voktet sig vel:
Man komme nærmere inn på Churchills videre uttalelser, neilig at denne
misforståelse berodde på at tyskerne hadde iatt til funge noen new-
zealandske tropper som de drog foran sig i de senere kampane.
Denne taktikk er jo velkjent hos tyskerne, som bl.a. anvendte samme
trøngsmåte under krigen i Norge. Men vi skal spesielt legge merke til
pressens omtale av afføren, fordi den er så typisk for tyskerenes
kemi for propaganda: De lyver ikke alltid direkte, men undlater å
fortelle den fulle sannhet.

Denne propagandene er langt farligere enn lagnen, fordi den er veldig
mer å sjekkneskue. Men leser man sin avis ned tilstrekkelig kritt
til man oppdager slike "hulve" meddelelser, som den her nevnte, hver da

Fra den frie norske presse.

Fra DAGENS NYHETER, lørdag 19. april 1941.

N O R G E   O G   N Y O R D N I N G E N .

" ....Men Quisling og hans menh blev aldri tatt alvorlig. De var i svinnende minoritet - ved siste startingsvalg samlet de noe over to prosent av stemmene - og noen nevneverdig tilvekst etter "maktovert elsen" har, om man ser bort fra ungdomsorganisasjonene, ikke foreko. Om partiets nuværende medlemstall iakttas på offisielt NS-hold en fullstendig som veltalende taushet, men til og med partimedlemmer h tilstått at man regner ned å ha omtrent 92 % av det norske folket n sig.

Når Nasjonal Samling plutselig ble gjort til statsparti med fullma til å gjennomføre den politiske nyordningen, var partiet å sammenli med en dverg som har fått sig tildelt en ferdigsydd dress, som kans var bra på mange måter, men som hadde den kardinalfeil at den var b net på en kjempe. Om Quisling og hans tretten konstituerte statsrå hadde grepset saken an med en viss smidighet og konduite, hadde det skje vært noe lettere for det norske folket å finne sig i ny-ordninen i stedet har de gjennom en rekke psykologiske feilgrep sveiset sammen den opposisjonelle blokken på en måte som er helt fantastisk et parti som helt kontrollerer presse og kringkasting og som kan lok hver eneste noenlunde kvalifisert person med passende ansettelsjer i har greid å slå en luke i motstandernes front, sier tilstrekkelig o kvaliteten av den propagande som drives. For alle nordmenn som ikke har mistet sin dømmeraft, må det være pussig å høre det ene Quislin hirdmote etter det annet omtales som begivenheter av historisk betyning, eller å høre en NS-taler som under henvisning til Nordlands-regimentet kommer ned trusler og uttalelser om at det lille Norge slått England en gang før og kan gjøre det en gang til. Og når propagandasjef Lunde i en tale legger ut om det merkelige sammen treff so gjorde at det lille Norge kunde fostre en mann som Quisling samtidig som Tyskland frembragte en leder som Hitler, så må dette for enhver normalt utrustet tilhører - uansett politisk innstilling forvrig - som en forurenspni g av den tyske riksksnsler, og slik går det med n parten av det som er prestert i den retning av fiendens leir.

.....Derimot hører mange av de bestemolsor som blir vedtatt av tyske sivile administratorer til det som nordmennene har hatt vanskeligst for å forsone sig med. Forholdene i Tyskland og Norge er så skjellige at det som kanskje passer i det ene landet, er fullstendig uhensiktsmessig i det andre, og nordmennene mener naturligvis at de er best egnet til å domme om hvad som passer i Norge.

Det forsok som er gjort på å gjennomføre en nasjonalsosialistisk ny ordning i Norge, har hittil helt og holdent mislyktes, men kommer d helt enige og sammensveisede opposisjonsfronten også til å holde st i lengden? Det sier sig selv at Norves skjebne til sist avhenger a hvem som vinner krigen, og å spekulere over utsiktene etter den komende fred tjener ikke til noe, men så lenge krigen varer og så lenge den nuværende ordningen i Norge opprettholdes, er utsiktene til å splitte den norske opposisjon minimale. Man behsver bare å tenke p onstendigheter som denne opposisjon har vokset fram under for å få begrep om dens kvalitet. Aviser og kringkasting er helt og holdent kontrollert av motstanderne; for embedsmenn og eksperter som vil slutte seg til Nasjonal Samling, byr dat sig de nest strålende muligheter, mens den som står i opposisjon stadig risikerer å bli avsked eller arrestert. Brev åpnes, telefoner avlyttes, og hver organisasjon i opposisjonen må arbeide i hemmelighet og stadig risikere den struste straff. Tross dette har det lykkes den norske opposisjon å sa nesten like mange present av folket som statspartiene i diktatursta

forklare nærmere at det ikke er demonstrasjonene med binders og fl. har gjort motstanden mot Quisling til hvad den er. Til de faktor som først og fremst bidrar til å holde stemningen oppå blandt opposisjonsfolket hører de illegale avisene og i det hele tatt den underliggende nyhetstjenesten, og dessuten har i spørsmålet om de utenlandske nyhetene de utenlandske radiostasjonene - først og fremst London - en meget betydningsfull rolle for nordmennene. Samholdet har i gitt seg uttrykk i pengeinnsamlinger og økonomisk hjelp av ene ende omfatning. En stor del av den norske embedsmannstanden utses stedig for den risiko - i beste fall - å bli avskediget, ved ganske alt å sabotere påbudene fra NS, og de kan gjøre det, for de vet at de som ofte optrer fullstendig anonymt, sørger for at ingen blir ilt på bar bokke om han skulde miste sin stilling.

Ennen onstendighet som gjør at den norske opposisjonen ikke kan ses som noe tilfeldighetsfenomen, er den alvorlige og forboldslekktikk som forholdene for 9. april 1940 nu underkastes av representanter for alle politiske meningsretninger. At Kong Håkon skal komme tilbake, det er smart hver eneste opposisjonell nordmanns ønske, men det er ikke overbevist om at meget nå endres for at det norske demokrati skal vise sig livsdyktig og i stand til å møte de vanskeligste uasjoner. Hvad forandringen skal gå ut på, det har man i alminde ikke begynt å gjøre klart for sig, men i hvilken ånd denne invasjonen kommer til å foretas om Norge får sin frihet tilbake, det kanskje følgende ytring, som jeg hørte av utallige nordmenn i denne, gi noen beskjed om:

"Ingen pris er for høi og intet offer for tungt for i fremtiden å undgå en slik skjebne som den som rammet Norge 9. april 1940."

K.A. TUNBERGER.

"NORGES BUDSTIKKE" mai-nummeret.

Det er ikke bare vårt hjerte som slår. Vi skulde ha sagt dere noe så
at det ikke varc det. Hører at dere går og går
selv om og ned.

frontsoldater, som uten levar
ser hver eneste dag
at uovervinnelig Norge er
oss svindende nederlag, -

Vi skulde ha snært dere noe så
om tårer og blod og tross
og brennende ønsker, men lås
stenger dere fra oss.

Vi skulde ha revet murene ned
med våre rukne hender
og stormet fengsler og tatt
tilbake til landsmenn og venner.

I dag nå vi vente med lukket munn
og hendene mukteslutt knyttet.
Med brødrene: Det kommer, det kommer en stu
Da skal dere se det nyttet.

oo

ENIGE GJEN FRIE NORSKE PRESSE.

Hør er noen fakta omkring nazi-idrettens konkursbo.

Riksmarsjens første dag var 22. mai. Nazi-pressen oppgir 1009 deltagere i Oslo, men så ille var det ikke, idet antallet nazister og uvitende var 720 (tellingen foregikk ved vendemål.) Annen dag var tirsdag 27. mai og N.T.B.'s meddelelse til pressen visste å fortelle at ca. 200 gikk ut. Her er loggen ennå større. Sannheten er at 60 mannlige og 52 kvinnelige individer var på farten. Hittil har altså 800 deltatt, og dette er ikke mer enn snaue 2 o/o av Stor-Oslos innbyggere. Tar en så høyt syn til at de deltagendes alder var fra 12-årige hirdgutter til oldtider bortimot 80, og at en stor del av deltagerne under formale forhold vilde vært nøktet start på grunn av mangelfull kondisjon, er det allikevel grunn til å regne med at bunnen nå er skrapet.

I hirdstafetten var 46 lag utkommandert i alle tider mest oppeklæmte stafett. Fra alle avkroker kom de, hvor yngelige de enn måtte være. Idrett hadde i all fall de fleste aldri vært borte i før. Tross alt ordrer klarte inidlertid ikke fler enn 35 lag å møte til start, men nazipressen opererer stadig med et deltagerantall på 552. Den idrettsmannen på denne måten blev pådysttet Oslo, var sisteklasses, og arrangøren greide ikke å holde logmen borte når det gjaldt løypens lengde, men slikter lar sig heldigvis kontrollere. Den var snaue 10800 m, og ikke som annonsert 11400. Ser vi litt nærmere på løypen, finner vi også runnen til Per Lies verdensrekord, mannen som aldri betaler sin gjeld i leptonanen fra Oslo Kommunale Bad. Etappen er i nattens mulm og mørke spmålt av interesserte twilere og funnet å være ca. 250 - eller for være noisiktig, 238 meter kortere enn nazistene vil være ved. Som tiden av det hele kommer så det elendige publikumsbesøk, 1400 i tallen bestående av tyskere, hird og luddere. Det var ikke noe rart at Charles var hysterisk i radioen mandag neit. (Det er forresten rart han beholder sitt angelsaksiske navn.)

Lørdag 24. mai trengte hirden seg inn i fotballklubben "Lyn"s kontor i jugent forretningsforeningen Axel Otto Hansteen. Lyn er altså, det først offisielt for "statsråd" Stangs idrettsvennlige forordning om beslagleggingse av gode, norske klubbers aktiva. Fotballsporten er i sannheden av våre idretter som tydeligst viser at vårt gamle frie idrettsstyre var ypperlig. Eller hva mener nazistene om vårt fotballag i olympiaden 1936, uttatt blandt 3 mill. mennesker som banket tyskerne til, uttatt blandt 80 mill. Det var den frie manns seir over nazitre og pliktidrettsmannen.

Nazistene, stud. jur. Storhaug og stud. jur. Kohmann, har alene over Studentenes i.f. og Vestheim i.f. på samme forbryterske måte.

Alle tidere kopenickiende.

I begynnelsen av mai kunde man lese om at en stor fotballturnering skulle finne sted på Gran, med deltagere av 5 klubber fra Vestoppland. Den store dag oprant, men til sin store sorg erfarte arrangørene, Gran Ungdomslags Idrettslags nazistiske formann, at kun ett lag var fremmedlig Vestre Gran Idrettslag. Ikke blandt hans eget lag engang var lykkes å stable mer enn 5 minn på benene. Grunnen til at de øvrige overhodet ikke mette, var at de underhånden var blitt orientert om de faktiske forhold innen norsk idrett idag, og at de ikke akte å la seg brukte i nazipropagandaens tjeneste. Men eftersom idrettsforbundet hadde sett sig representere, bl.a. ved selveste Rosberg - Norges fotballleder, og god, gammel fyllefant - så måtte man altså foreta sig noe. De klakte sine hoder sammen og blev enige om at referatet skulle tilstilles pressen om at kampen var endt uavgjort og at Vestre Gran Idrettslag hadde funnet de opsatte diplomer etter loddtrekning. Det blev ikke engang sparket til en fotball, men guttene hygget sig derimot som best.

Delta etter evne i arbeidet med å spre sannheten om norsk idrettsungdoms kamp mot den nye meddelalder. La ditt motto være:

SKM DINE DAGER ER, SKÅL DIN STYRKE VÆRE!!

atsminister Nygaardsvolds tale for mennene fra Lofoten under
lkomstmiddagen i London den 8. mars 1941.

rske kvinner og menn!

t er en stor glede å hilse en flokk tapre nordmenn vel mott.
er 300 er kommet hit for å kjempe for Norges frihet. Velkommen
rekken. Velkommen til tapre norske soldater og sjømenn.

t norske folk er en liten nasjon. Den bor i et hårdfört land, med
barske klima. Men rikt eller fattig - det norske folk elsker
tte landet.

rge er et vakkert land. I alle de tusen hjem er slektens arbeide
dlagt gjennom århundredene. Fars og mors arbeide binder elskten
l hjem og land

r historie forteller, at friheten, den personlige frihet, alltid
r vært en hellig sak for oss. Og historien forteller også, at når
t blev gjort forsøk på å krenke folkets gamle frihet, da drog folk
ller ut. Da reiste de ut til andre land for å bygge sine hjem der.

t som farte frem til full selvstendighet var at det aldri lyktes å
e denne frihetstrangen.

rge og det norske folk -

rt land er et hærtatt land. Det er ikke lenger ~~ix~~ så, at man kan
nke og tale fritt. Loven nedtråndes av soldatens hel.

sier at de vil gjønnemføre en nyordning. Å nei. Det er ikke noe
tt system, dette. Det er bare et forsøk på å tvinge menneskehatten
ibake til den svarteste middelalderen.

n også nu står folket vårt fast. Det norske folk eksler friheten,
vil ha friheten tilbake. Som før i historien har nordmenn reist
a landet for å kjempe for friheten. Dere har gått inn i kampen for
ropas frihet og for gjenreisningen av Norges frihet. Vi takker dere.

mmen skal vi engang reise hjem og vise vår vilje til å bygge landet
rt igjen. Dette binder oss alle fastere og varigere sammen enn
gensinde før i Norges historie.

re skal nu selv få se at lognprop gandaen om England ikke er riktig.
re skal få se at London ikke er ødelagt.. Vi, som her vært her en
d, har sett hvorledes det engelske folk har tatt opp kampen. Vi har
tt dem begynne en kamp som skal føre til seir.

tror på den militære innsatte som nu forberedes av nordmenn i England
n norske marine og de norske sjømenn har allerede gjort en stor inn-
es i de alliertes kamp.

t er med forferdelse vi tenker på hvorledes en fremmed makts krigs-
skin gikk over Norge, og at der finnes nordmenn som kjemper for
dertrykkerne. Når Norge etter er fritt, kommer det til å bli tunge
ger for dem som gikk fienden til hånde.

behover hver enkelt nordmann. Og vi hilser dem derhjemme som
elig gjør sin innsats. Vi skal vise at vi er ett rike, og ett folk.

en gang om ikke så lenge skal vi ta fatt og bygge vårt land.

ooOoo

Ekspl. 18710
Arg. 1991
Nr. 7.

X Fra den frie norske presse.

2587

Av Fri Kronikk 12 - 18. oktober.

OSTEROUTEN: Den tyske oktoberoffensiv, som skulle avgjøre krigen før den russiske vinter satte inn for alvor, har vært i 2 uker og ser ut til å ebbe ut. Men ennå er det for tidlig å ha noen som helst oversikt over hva disse to ukers sammenhengende slag kan ha betydd.

Moskvafronten har vært den sentrale i den tyske offensiv. Etter første uken i tyskerne i en halvsirkel rundt byen fra Vjasma over Briansk til Orel og tyskerne hevdet at störstedelen av Timosjenkos armé var innesluttet bak denne linje. - Slaget om Vjasma varte til 13. oktober, da trakk russerne seg ut av byen. Dette slaget hadde kostet tyskerne enorme ødre. Russiske krigskaster nevner at tyskerne har hatt 600.000 drepte og sårede her i løpet av ni dager. Samtidig hevdet at Timosjenko klarte å få løs nesteapten av sin armé og inntok nye stillinger bak denne byen. Tyskerne fortsatte så frammarsjen forbi Vjasma og nådde en linje rundt Moskva i en avstand av ca. 100 km. Her nötte de de første forsvarsverkene som var bygd rundt den russiske hovedstad og er stort sett opp ved disse. - Og så veldige mengder av krigsmateriell har slaget kostet tyskerne. For russerne har det imidlertid heller ikke vært billig. Tallene på krigsfanger som oppgis fra Berlin hevder man i Russland er sterkt overdrevet, men tapene har vært så alvorlige at det enkelte dager har vært hevdet at Moskvæs stilling var kritisk. - Hovedstaden er satt i ytterste krigsberedskap. Arbeiderne har fått utlevert våpen og vil forsvare sin by gate for gate. Og om Moskva skulle falle, så er marskalk Blücher kommet fra Sibir med sin hær spesialtrene for vinterfeittrafik og har tatt oppstilling øst for byen. - I Briansk-Orel-avsnittet var det i begynnelsen av uken temmelig stille, men framrykningen fortsatte mot slutten av uken, da de russiske styrker i dette avsnittet sluttet seg til hovedstyrken lengre nord for å koncentrere seg om forsvarer av Moskva. - Det er tegn som tyder på at den tyske offensiv til en viss grad har slått feil, og at den ikke har bragt den avgjørende seier som var prekiken fra Berlin. Tyske aviser har hatt det travelt med å forklare at en krigen var avgjort, så var den ikke avsluttet allikevel.

Leningradavsnittet: Her er det fremdeles russerne som har hatt initiativet. Det er i løpet av uken gjort flere vellykkte motangrep. Særlig ved Ilmensjøen har russerne gjort et heldig motangrep og trukket ned på komme tyskerne i ryggen.

Sydfronten: Heller ikke her har tyskerne hatt større framgang i offensivens andre uke. Tyskerne har ennå ikke fått fotfeste på Krim. Mariupol er evakuert av russerne, og tyskernes angrep fortsetter meget langsomt i retning mot Kostow og Kharkow. Etter at Odessa ble liggende så langt bak fronten, mistet den meget av sin betydning for russerne, samtidig som den bant en stor del av Svartehavstilfoten, som de hadde god bruk for andre steder. Byen ble derfor i løpet av uken evakuert av russerne og til slutt innatt av rumenske tropper. Russerne hevder at en tredjedel av den rumenske hær er tapet foran Odessa.

DE OKKUPERTE LAND: De okkuperte landa befolkning fortsetter usvekket motstanden mot tyskerne. Heydrich fortsetter sin böddel